

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Δεκεμβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 211

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5078

Αναμόρφωση επαγγελματικής ασφάλισης, εξορθολογισμός ασφαλιστικής νομοθεσίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, σύστημα διορισμού και προσλήψεων των εκπαιδευτικών της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και λοιπές διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΜΕΡΟΣ Α΄

ΙΔΡΥΣΗ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ
ΤΑΜΕΙΩΝ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ -
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/2341 ΤΟΥ ΕΥ-
ΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ
14ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής (άρθρα 2 και 3 της Οδηγίας
(ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 4 Ορισμοί (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 5 Χορήγηση επαγγελματικών συνταξιοδοτικών
παροχών στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηρι-
ότητας

Άρθρο 6 Σύσταση - Ίδρυση - Σκοπός - Δραστηριό-
τητες - Μητρώο Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
(άρθρα 7, 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 7 Έγκριση προσχώρησης επιχείρησης

Άρθρο 8 Διαδικασία και όροι χορήγησης άδειας ίδρυ-
σης και λειτουργίας σε Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλι-
σης (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 9 Τύπος και ελάχιστο περιεχόμενο καταστα-
τικού

Άρθρο 10 Πρόγραμμα δραστηριοτήτων

Άρθρο 11 Διασυννοριακές δραστηριότητες και διαδικα-
σίες - Χρηματοδότηση Ταμείων Επαγγελματικής Ασφά-
λισης και Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών
Παροχών άλλων κρατών μελών (άρθρο 11 της Οδηγίας
(ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 12 Μεταβιβάσεις προγραμμάτων συνταξιοδο-
τικών παροχών (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΣΚΟΠΟΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 13 Ελάχιστες προϋποθέσεις λήψης συνταξιο-
δοτικής παροχής

Άρθρο 14 Υποχρέωση και προθεσμία καταβολής ει-
σφορών

Άρθρο 15 Δικαιώματα μελών και διαγραφή από Ταμεία
Επαγγελματικής Ασφάλισης

Άρθρο 16 Γενικές αρχές για τις πληροφορίες οι οποίες
πρέπει να παρέχονται στα υποψήφια μέλη, μέλη και δι-
καιούχους (άρθρο 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 17 Γενικές πληροφορίες για το πρόγραμμα
συνταξιοδοτικών παροχών (άρθρο 37 της Οδηγίας (ΕΕ)
2016/2341)

Άρθρο 18 Γενικές διατάξεις για τη δήλωση συνταξιοδο-
τικών παροχών και τις συμπληρωματικές πληροφορίες
(άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 19 Δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών (άρθρο
39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 20 Συμπληρωματικές πληροφορίες (άρθρο 40
της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 21 Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα
υποψήφια μέλη (άρθρο 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 22 Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα
μέλη κατά την προσυνταξιοδοτική φάση (άρθρο 42 της
Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 23 Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται
στους δικαιούχους κατά τη φάση πληρωμής (άρθρο 43
της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 24 Πρόσθετες πληροφορίες που παρέχονται
κατόπιν αιτήσεως σε μέλη και δικαιούχους (άρθρο 44
της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Άρθρο 73**Συνέπειες ανάκλησης άδειας και εκκαθάριση Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης**

1. Με την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του Τ.Ε.Α. κατά το άρθρο 72 επέρχεται η λύση του και με την ίδια απόφαση τίθεται αυτό σε εκκαθάριση, εκτός αν άλλως ορίζεται στην ως άνω απόφαση της Αρμόδιας Αρχής. Για τους σκοπούς της εκκαθάρισης, το Τ.Ε.Α. θεωρείται ότι υπάρχει ως νομικό πρόσωπο έως τη λήξη της.

2. Κάθε απόφαση της Αρμόδιας Αρχής για την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του Τ.Ε.Α. και τη θέση του σε εκκαθάριση κοινοποιείται στο Τ.Ε.Α., στην ή στις χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ως άνω απόφαση παράγει τα αποτελέσματά της ταυτοχρόνως στην Ελλάδα και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση από την ανωτέρω δημοσίευσή της, χωρίς περαιτέρω διατύπωση.

3. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας Τ.Ε.Α. που διατηρεί διασυνοριακή δραστηριότητα σε άλλο κράτος μέλος, η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει σχετικά την αντίστοιχη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων. Αντίστοιχες αποφάσεις περί ανάκλησης άδειας λειτουργίας και θέσεως σε εκκαθάριση από αρμόδιες αρχές για Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και εκδίδονται βάσει του δικαίου των εν λόγω κρατών μελών παράγουν αντίστοιχα αποτελέσματα και στην Ελλάδα.

Άρθρο 74**Ειδικά θέματα εκκαθάρισης Τ.Ε.Α.**

1. Η απόφαση της Αρμόδιας Αρχής περί ανάκλησης άδειας λειτουργίας και θέσης σε εκκαθάριση του Τ.Ε.Α. μπορεί να λαμβάνεται ανεξάρτητα από τη λήψη ή διατήρηση μέτρων εξυγίανσης.

2. Τα Τ.Ε.Α. δεν λύονται, ούτε τίθενται σε εκκαθάριση χωρίς προηγούμενη απόφαση της Αρμόδιας Αρχής. Τα Τ.Ε.Α. δεν κηρύσσονται σε πτώχευση. Εφαρμοστέο δικαιο στην εκκαθάριση του Τ.Ε.Α. είναι το ελληνικό.

Άρθρο 75**Διαδικασία εκκαθάρισης**

1. Η εκκαθάριση Τ.Ε.Α. διενεργείται σύμφωνα με το καταστατικό του Τ.Ε.Α., εφόσον δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος και των κατ'εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεων. Στο καταστατικό ρυθμίζονται τα δικαιώματα ενημέρωσης των μελών και δικαιούχων του Τ.Ε.Α. στο πλαίσιο της εκκαθάρισης και οι πέραν των προβλεπόμενων στο παρόν υποχρεώσεις των οργάνων εκκαθάρισης και διαδικασίες.

2. Την εκκαθάριση διενεργεί, κατά τα οριζόμενα στη σχετική απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, είτε το προβλεπόμενο από το καταστατικό όργανο ή άλλο πρόσωπο. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να παύσει από τα καθήκοντά τους τον ή τους εκκαθαριστές σε κάθε χρονική στιγμή για οποιονδήποτε λόγο.

3. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 55 εξουσίες παρέμβασης της Αρμόδιας Αρχής ισχύουν και στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης.

4. Το ή τα όργανα εκκαθάρισης συντάσσουν εναρκτήριο ισολογισμό εντός των πρώτων τριών (3) μηνών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του Τ.Ε.Α. και απογράφουν την αξία των συσσωρευμένων δικαιωμάτων των μελών και δικαιούχων παροχών.

5. Επιτρέπεται, σύμφωνα με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, η μεταβίβαση προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών υπό εκκαθάριση Τ.Ε.Α., εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 12.

Άρθρο 76**Προνομιακή μεταχείριση προγραμμάτων του υπό εκκαθάριση Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης**

1. Το προϊόν της εκκαθάρισης, στο οποίο ανήκουν και οι εργοδοτικές εισφορές, διανέμεται μεταξύ των μελών και δικαιούχων παροχών ανάλογα με την ασφαλιστική προσδοκία εκάστου, όπως αυτή υπολογίζεται κατά την έναρξη της εκκαθάρισης του Τ.Ε.Α., και συμμετρως, ανά πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών.

2. Οι απαιτήσεις των μελών και των δικαιούχων των προγραμμάτων του Τ.Ε.Α. έχουν απόλυτη προνομιακή μεταχείριση έναντι οποιασδήποτε άλλης απαίτησης κατά της εκκαθάρισης αυτού, στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα της εκκαθάρισης και οι αμοιβές των εκκαθαριστών, καθώς και οι απαιτήσεις των εργαζομένων του Τ.Ε.Α. με σχέση εξαρτημένης εργασίας, εξαιρουμένων όσων ασκούσαν διοίκηση ή διαχείριση του Ταμείου πριν από την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του.

Άρθρο 77**Αναστολή εκτέλεσης**

1. Κατά το χρονικό διάστημα που το Τ.Ε.Α. βρίσκεται υπό εκκαθάριση, αναστέλλεται κάθε αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις των μελών και δικαιούχων κατά του Τ.Ε.Α..

2. Κατάσχεση ή δέσμευση περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α. στα χέρια του ίδιου ή τρίτου, δεν επιτρέπεται κατά το χρονικό διάστημα που το Τ.Ε.Α. βρίσκεται σε εκκαθάριση.

Άρθρο 78**Περάτωση και λήξη εκκαθάρισης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης**

1. Κατόπιν αιτήσεως του ή των εκκαθαριστών του Τ.Ε.Α. ή των μελών ή δικαιούχων παροχών του υπό εκκαθάριση Τ.Ε.Α. που αντιστοιχούν σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών, ή με σχετική πρωτοβουλία της Αρμόδιας Αρχής, δύναται η τελευταία, εφόσον έχει, σύμφωνα με βεβαίωση του ή των εκκαθαριστών, περατωθεί η εκκαθάριση των προγραμμάτων του Τ.Ε.Α. ή έχει εξαντληθεί η περιουσία του, ή έχει καταστεί αυτή μη αξιοποιήσιμη, να κηρύξει με απόφασή της τη λήξη της εκκαθάρισης. Η ως άνω βεβαίωση εκδίδεται, εφόσον έχουν περατωθεί οι εκ του νόμου προβλεπόμενες εργασίες εκκαθάρισης των προγραμμάτων του Τ.Ε.Α., ανεξάρτητα αν έχει λάβει χώρα ή όχι έλεγχος της φορολογικής αρχής.

όρια ή και περιορισμοί σε μία ή περισσότερες κατηγορίες επενδύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 51. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται οι συγκεκριμένοι επενδυτικοί κανόνες και τίθενται επιμέρους όρια ή περιορισμοί σε μία ή περισσότερες κατηγορίες επενδύσεων για Ταμεία του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' που ακολουθούν σύστημα νοητής κεφαλαιοποίησης (NDC).

9. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται θέματα ενημέρωσης του άρθρου 96 περί πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στα μέλη και τους δικαιούχους των Ταμείων του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β'.

10. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται θέματα που εμπίπτουν στις επιμέρους εποπτικές αρμοδιότητες τους, ως εποπτικές αρχές επί των ταμείων των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β' σύμφωνα με το άρθρο 101.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τροποποιείται, συμπληρώνεται και κωδικοποιείται ο Κανονισμός Δεοντολογίας και Καλών Πρακτικών λειτουργίας των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης.

12. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, δύναται να προβλέπεται η υποχρέωση σύστασης μίας ή περισσότερων επιτροπών για τη βελτίωση λειτουργίας των ταμείων των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β' και να προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των επιτροπών αυτών.

13. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται οι κυρώσεις, τα μέτρα και η διαδικασία επιβολής αυτών από τις τρεις εποπτικές αρχές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα.

14. Με αποφάσεις των παρ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 και 13 δύνανται να ρυθμίζονται τα σχετικά ζητήματα για τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης της παρ. 1β) του άρθρου 4, μέχρι τις 31.12.2024.

15. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να παρέχονται από τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης της παρ. 1β) του άρθρου 4, στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά την υποβολή της αίτησης για άσκηση διασυννοριακής δραστηριότητας και διασυννοριακής μεταφοράς, ο τρόπος εποπτείας των Ι.Ε.Σ.Π. που ασκούν διασυννοριακή δραστηριότητα στην ημεδαπή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 έως την 31η.12.2024.

16. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής

Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για το ύψος και την κάλυψη των ιδίων κεφαλαίων για εποπτικούς σκοπούς, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τεχνικά ζητήματα των άρθρων 47, 48 και 49 στα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης της παρ. 1β) του άρθρου 4, έως την 31η.12.2024.

ΜΕΡΟΣ Γ' ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

Άρθρο 103 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι: α) η ενίσχυση της προαιρετικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης, β) ο εξορθολογισμός της φορολόγησης των προϊόντων συλλογικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης και ειδικότερα των εισφορών και παροχών των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης και των ασφαλιστρών και ασφαλισμάτων των ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων με κανόνες φορολογικής δικαιοσύνης, καθώς και γ) η άρση στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που προκαλούνται από την ύπαρξη διακριτών φορολογικών ρυθμίσεων μεταξύ των ανωτέρω προϊόντων.

Άρθρο 104 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι: α) η θέσπιση ανώτατου ορίου για τις εισφορές και τα ασφαλίστρα που καταβάλλονται για συλλογικά συνταξιοδοτικά σχήματα προαιρετικής ασφάλισης, β) η απαλλαγή των εισφορών και των ασφαλιστρών από το εισόδημα των ασφαλισμένων μέχρι του ορίου αυτού και γ) ο καθορισμός των φορολογικών συντελεστών και της φορολογικής μεταχείρισης των παροχών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης και άλλων ταμείων προαιρετικής ασφάλισης και των ασφαλισμάτων των ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων.

Άρθρο 105 Ανώτατο ποσό εισφορών και ασφαλιστρών

1. Οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλουν ο εργαζόμενος και ο εργοδότης υπέρ των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και των ταμείων του άρθρου 98 για τις συνταξιοδοτικές παροχές, καθώς και τα ασφαλίστρα που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο και τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν ετησίως και σωρευτικά:

α) Για τους μισθωτούς και όσους αποκτούν εισόδημα από μισθωτή εργασία, το είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματός τους από τη μισθωτή εργασία.

β) Για τους μη μισθωτούς, το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, αναπροσαρμοζόμενο κάθε έτος σύμφωνα με τον δείκτη τιμών καταναλωτή όπως διαμορφώνεται την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου των παραπάνω περιπτώσεων δεν λαμβάνονται υπόψη ποσά, η καταβολή των οποίων επιβάλλεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, στο πλαίσιο των εποπτικών της αρμοδιοτήτων, ή διατίθενται για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών.

2. Το ανώτατο ποσό ασφαλιστρών της παρ. 1 δεν εφαρμόζεται για τα υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ομαδικά ασφαλιστήρια συνταξιοδοτικά συμβόλαια προγραμμάτων προκαθορισμένων παροχών (defined benefit). Οι φορολογικοί συντελεστές της παρ. 1 του άρθρου 107 και οι αντίστοιχοι συντελεστές παρακράτησης φόρου του άρθρου 109 ισχύουν για πρόσωπα που λαμβάνουν για πρώτη φορά παροχή στο πλαίσιο των παραπάνω προγραμμάτων από 1ης.1.2024 και εφεξής.

Άρθρο 106

Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί απαλλαγών εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. δ) προστίθεται η αναφορά σε εισφορές εργαζομένου υπέρ των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης υποχρεωτικής ασφάλισης, β) οι περ. ε), ι) και ια) αντικαθίστανται, γ) στην περ. στ) διαγράφεται η αναφορά σε επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις εξαιρούνται:

α) η αποζημίωση εξόδων διαμονής και σίτισης και η ημερήσια αποζημίωση που έχουν καταβληθεί από τον εργαζόμενο αποκλειστικά για σκοπούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εργοδότη,

β) η αποζημίωση για έξοδα κίνησης που καταβάλλονται από τον εργοδότη για υπηρεσιακούς λόγους, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης για τη δαπάνη ηλεκτρικού ρεύματος για τη φόρτιση ατομικού ή εταιρικού οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ., εφόσον αφορούν έξοδα κίνησης που πραγματοποιήθηκαν από τον εργαζόμενο κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του και αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά,

γ) το επίδομα αλλοδαπής που χορηγείται σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημοσίων πολιτικών υπηρεσιών,

δ) οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών εργαζομένου υπέρ των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης υποχρεωτικής ασφάλισης,

ε) οι ασφαλιστικές εισφορές για συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλει ο εργαζόμενος περιλαμβανομένων των εισφορών εργοδότη και εργαζομένου υπέρ των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και υπέρ των ταμείων της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160), οι οποίες δεν υπερβαίνουν το είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματος του εργαζομένου από μισθωτή εργασία, εκτός εάν

η υπέρβαση αφορά ποσά, η καταβολή των οποίων επιβάλλεται με απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής,

στ) η εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή από ταμεία πρόνοιας και ασφαλιστικούς οργανισμούς του Δημοσίου στους ασφαλισμένους και τα εξαρτώμενα μέλη του ασφαλισμένου,

ζ) η αξία των διατακτικών σίτισης αξίας έως έξι (6) ευρώ ανά εργάσιμη ημέρα,

η) οι παροχές ασήμαντης αξίας μέχρι του ποσού των είκοσι επτά (27) ευρώ ετησίως,

ι) τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, τα οποία δεν υπερβαίνουν το είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματος του εργαζομένου από μισθωτή εργασία, εκτός εάν η υπέρβαση αφορά ποσά, η καταβολή των οποίων επιβάλλεται με απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής,

ια) οι εισφορές που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή και τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου σε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη του εργαζομένου ή για την κάλυψη του κινδύνου ζωής ή ανικανότητάς του, καθώς και τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή και τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη του υπαλληλικού του προσωπικού ή για την κάλυψη του κινδύνου ζωής ή ανικανότητάς του στο πλαίσιο ασφαλιστηρίου συμβολαίου, μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ ετησίως ανά εργαζόμενο,

ιβ) η αποζημίωση για αγορά μηνιαίων ή ετήσιων καρτών ανεπιβεβαιωμένων διαδρομών μέσων μαζικής μεταφοράς,

ιγ) η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. και με Λ.Τ.Π.Φ. έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, προς έναν εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους, με το υπόλοιπο της αξίας να θεωρείται φορολογητέο εισόδημα με βάση την κλίμακα των περ. α' έως στ' της παρ. 2 του άρθρου 13,

ιδ) η παροχή σε είδος με τη μορφή μετοχών που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ανεξαρτήτως, εάν συνεχίζει να ισχύει η εργασιακή σχέση, εφόσον ασκηθεί το δικαίωμα προαίρεσης και οι μετοχές που αποκτώνται, μεταβιβαστούν μετά από τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) ή τριάντα έξι (36) μηνών από την απόκτησή τους ανάλογα με την περίπτωση κατ' αντιστοιχία με το άρθρο 42Α,

ιε) η ελεγκτική αποζημίωση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 70 του ν. 4647/2019 (Α' 204),

ιστ) το άνευ χρηματικού ανταλλάγματος κόστος φόρτισης επιβατικού αυτοκινήτου μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. στις εγκαταστάσεις του εργοδότη,

ιζ) η παροχή σε είδος με τη μορφή μετοχών που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα στο πλαίσιο προγραμμάτων δωρεάν διάθεσης μετοχών στα οποία τίθεται ως προϋπόθεση η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων ή η επέλευση συγκεκριμένου γεγονότος, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η διάθεση των μετοχών,

ιη) η αξία των διατακτικών εσωτερικού τουρισμού συνολικής αξίας έως τριακοσίων (300) ευρώ ετησίως για τα φορολογικά έτη 2020 και 2021,

ιθ) ανεξαρτήτως του φορέα που το χορηγεί, το εξωδρυματικό επίδομα και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες.»

Άρθρο 107

Φορολογική μεταχείριση παροχών ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικών Ταμείων - Τροποποίηση άρθρου 15 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στο άρθρο 15 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί φορολογικού συντελεστή, η παρ. 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«4α. Το ασφάλισμα που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων φορολογείται αυτοτελώς ως εξής:

(i) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε έως πέντε (5) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(ii) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από πέντε (5) και έως δέκα (10) έτη ασφάλισης, με συντελεστή επτάμιση τοις εκατό (7,5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(iii) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από δέκα (10) και έως είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(iv) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δυόμιση τοις εκατό (2,5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Ειδικά για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν μετά τα πενήντα πέντε (55) έτη, οι συντελεστές της περ. (i) προσαυξάνονται κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε έτος που υπολείπεται των πέντε (5) ετών ασφάλισης.

Δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που:

(i) πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας του, ή

(ii) γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζόμενου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του εργαζόμενου ή πτώχευσης του εργοδότη, ή

(iii) πραγματοποιείται λόγω συμμετοχής του εργαζόμενου σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου.

4β. Οι συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160) φορολογούνται αυτοτελώς ως εξής:

(i) Για παροχές που αντιστοιχούν σε έως πέντε (5) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(ii) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από πέντε (5) και έως δέκα (10) έτη ασφάλισης, με συντελεστή επτάμιση τοις εκατό (7,5%), εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(iii) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από δέκα (10) και έως είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(iv) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δυόμιση τοις εκατό (2,5%) εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης ρευστοποίησης του ατομικού του λογαριασμού. Ειδικά για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν σε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης ή σε ταμείο της παρ. 20 του άρθρου 6 ν. 3029/2002 μετά τα πενήντα πέντε (55) έτη, οι συντελεστές της περ. (i) προσαυξάνονται κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε έτος που υπολείπεται των πέντε (5) ετών ασφάλισης.»

2. Παροχές που καταβάλλονται σε ασφαλισμένους των ταμείων της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 φορολογούνται με τους συντελεστές της παρ. 4β του άρθρου 15 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, κατά το μέρος της παροχής που αντιστοιχεί στην αναλογία των ετών ασφάλισης που διανύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος προς τα συνολικά έτη ασφάλισης στα ταμεία. Για τον υπολογισμό των παραπάνω φορολογικών συντελεστών λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του χρόνου που έχει διανυθεί στο ταμείο.

3. Το ασφάλισμα που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων και οι παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 φορολογούνται με τους συντελεστές της παρ. 4 του άρθρου 15 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), ανεξαρτήτως της ιδιότητας με την οποία ήταν ασφαλισμένος ο δικαιούχος, ως μισθωτός ή μη μισθωτός.

Άρθρο 108

Παρακράτηση φόρου επί ασφαλισματος στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων και επί συνταξιοδοτικής παροχής από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικά Ταμεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 62 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο τέλος της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 62 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί πληρωμών υποκείμενων σε παρακράτηση, προστίθεται η αναφορά στις συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης ή τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, καθώς και οι συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης ή τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160).»

Άρθρο 109

Συντελεστές παρακράτησης φόρου επί ασφαλισματος στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων και επί συνταξιοδοτικής παροχής από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικά Ταμεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 64 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Η περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 64 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί πληρωμών υποκείμενων σε παρακράτηση, αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) για το ασφάλισμα που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων ως εξής:

(i) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε έως πέντε (5) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(ii) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από πέντε (5) και έως δέκα (10) έτη ασφάλισης, με συντελεστή επτάμιση τοις εκατό (7,5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(iii) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από δέκα (10) και έως είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(iv) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δύομιση τοις εκατό (2,5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή

περιοδικής παροχής και με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Ειδικά για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν μετά τα πενήντα πέντε (55) έτη, οι συντελεστές της περ. (i) προσαυξάνονται κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε έτος που υπολείπεται των πέντε (5) ετών ασφάλισης.

Δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που:

(i) πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας του, ή

(ii) γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζόμενου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του εργαζόμενου ή πτώχευσης του εργοδότη, ή

(iii) πραγματοποιείται λόγω συμμετοχής του εργαζόμενου σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου.

Για συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 ως εξής:

(i) Για παροχές που αντιστοιχούν σε έως πέντε (5) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(ii) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από πέντε (5) και έως δέκα (10) έτη ασφάλισης, με συντελεστή επτάμιση τοις εκατό (7,5%) εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(iii) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από δέκα (10) και έως είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(iv) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δύομιση τοις εκατό (2,5%), εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης ρευστοποίησης του ατομικού του λογαριασμού. Ειδικά για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν σε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης ή σε ταμείο της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 μετά τα πενήντα πέντε (55) έτη, οι συντελεστές της περ. (i) προσαυξάνονται κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε έτος που υπολείπεται των πέντε ετών ασφάλισης.»

**ΜΕΡΟΣ Δ'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 110
Μεταβατικές διατάξεις**

1. Κάθε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης που έχει λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας έως την έναρξη

ισχύος του παρόντος θεωρείται αυτοδικαίως ότι έχει ιδρυθεί και κατέχει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος.

Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης του πρώτου εδαφίου υποχρεούνται μέχρι την 31η.12.2025 να προβούν σε όλες τις αναγκαίες προσαρμογές, περιλαμβανομένων των αναγκαιών τροποποιήσεων του καταστατικού τους, ώστε να συμμορφώνονται πλήρως προς τις απαιτήσεις λειτουργίας που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, δίχως να εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή το άρθρο 13 για τα υφιστάμενα, κατά τη δημοσίευσή του, μέλη και δικαιούχους.

2. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Εθνική Αναλογιστική Αρχή παραδίδουν στην Αρμόδια Αρχή, το αργότερο μέχρι την 31η.12.2024, κάθε αρχείο και φάκελο, ηλεκτρονικό ή φυσικό, καθώς και αντίγραφο κάθε διοικητικής, εγκριτικής, απορριπτικής ή άλλης πράξης που σχετίζεται με τις οντότητες που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α', καθώς και το σχετικό μητρώο και συνεργάζονται με αυτήν για την ομαλή μεταβίβαση της εποπτικής αρμοδιότητας. Για κάθε παράδοση συντάσσεται Πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής με ελάχιστο περιεχόμενο το είδος των παραδιδόμενων αρχείων και το περιεχόμενο αυτών. Ελάχιστα παραδιδόμενα αρχεία είναι: α) οι επωνυμίες και τα στοιχεία νομιμοποίησης των οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α', β) το αρχικό καταστατικό αυτών και κάθε επικαιροποίησή του και γ) τα υποβληθέντα από αυτές για εποπτικούς σκοπούς στοιχεία.

3. Όπου στις διατάξεις του Μέρους Α' αναφέρεται Αρμόδια Αρχή για την εποπτεία των Τ.Ε.Α. της παρ. 1 β) του άρθρου 4, για το διάστημα από 1.1.2025 και εφεξής νοείται η Τράπεζα της Ελλάδος και για το διάστημα μέχρι 31.12.2024 νοούνται: α) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για ζητήματα τήρησης του νόμου και προστασίας των συμφερόντων των ασφαλισμένων, β) η Εθνική Αναλογιστική Αρχή για τη βιωσιμότητα και φερεγγυότητά τους και γ) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τα θέματα που αφορούν στις επενδύσεις τους.

4. Οι αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από μέλη της Κυβέρνησης, Υφυπουργούς, ή αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με διατάξεις που καταργούνται με το παρόν ή σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί επαγγελματικής ασφάλισης που παρέχεται από τα Τ.Ε.Α., εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ή της αμέσου εφαρμογής ενωσιακής νομοθεσίας, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την αντικατάστασή τους με νέες αποφάσεις, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος.

Οι περιεχόμενες σε αυτές αναφορές σε Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή Εθνική Αναλογιστική Αρχή, στο βαθμό που αφορούν στα Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, νοούνται ως αναφορές στην Αρμόδια Αρχή.

5. Εκκρεμή αιτήματα των Ταμείων του Μέρους Α' και του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' για τροποποίηση καταστατικών ή προς ίδρυση νέων Ταμείων εξετάζονται σύμφωνα με τη διαδικασία ίδρυσης και τροποποίησης που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής τους, εφόσον το πε-

ριεχόμενο των καταστατικών τους δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

6. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ51010/οικ.1893/15/23.1.2015 απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Β' 178), για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β'. Για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' εφαρμόζονται τα άρθρα 1.1.β έως και 1.1.δ του Κεφαλαίου Δ' της ως άνω υπουργικής απόφασης.

7. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ.51220/103597/15.12.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 6155) για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' και για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β'.

8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ.51220/26375/7.5.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 2007) για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' και για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β'.

9. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων των παρ. 5 και 6 του άρθρου 102 εφαρμόζονται αναλογικά η υπό στοιχεία Φ.51220/51546/1432/15.1.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 227) και η υπό στοιχεία Φ.51220/55418/27.7.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 3728) για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Α' και του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β'.

10. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 13 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ51010/1821/16/16.02.2004 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 370), περί επιβολής διοικητικών κυρώσεων για τα Ταμεία των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β', καθώς και για τα Ταμεία της παρ. 1 β) του άρθρου 4, μέχρι την 31η.12.2024. Διαδικασίες που είναι σε εξέλιξη κατ' εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης συνεχίζονται.

11. Οι αποφάσεις που έχουν εκδοθεί, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ή της αμέσου εφαρμογής ενωσιακής νομοθεσίας, διατηρούνται σε ισχύ για τα Τ.Ε.Α. της παρ. 1 β) του άρθρου 4 μέχρι την αντικατάστασή τους με νέες κανονιστικές αποφάσεις, εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος.

12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 15 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ51220/76359/07.10.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 5063).

13. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 16 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ.51220/26386/07.05.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 2007) για τα Τ.Ε.Α. της παρ. 1 β) του άρθρου 4.

14. Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων των Ταμείων του Κεφαλαίου Α' και του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 25 μέχρι την 1η.1.2025.

15. Τα σωρευμένα ποσά κατ' άτομο στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων μέχρι

την 31η.12.2023 φορολογούνται σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς. Για τον υπολογισμό του φόρου που αντιστοιχεί στα ποσά που σωρεύονται από την 1η.1.2024 και εφεξής λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του χρόνου που έχει διανυθεί στο πλαίσιο ομαδικού συμβολαίου ή σε ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης. Εφόσον καταβληθεί η παροχή, χρόνος που λήφθηκε υπόψη για τον υπολογισμό του φόρου που αντιστοιχεί σε αυτή δεν προσμετράται εκ νέου για τη φορολόγηση μελλοντικής παροχής στο πλαίσιο μεταγενέστερης ασφάλισης σε Τ.Ε.Α. ή ομαδικό ασφαλιστήριο συνταξιοδοτικό συμβόλαιο.

16. Τα σωρευμένα ποσά των ατομικών λογαριασμών των ασφαλισμένων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης μέχρι την 31η.12.2023 φορολογούνται σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς και καταβάλλονται σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις των ταμείων, όπως ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τον υπολογισμό του φόρου που αντιστοιχεί στα ποσά που σωρεύονται από την 1η.1.2024 και εφεξής λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του χρόνου που έχει διανυθεί σε ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης ή στο πλαίσιο ομαδικού ασφαλιστηρίου συνταξιοδοτικού συμβολαίου. Εφόσον καταβληθεί η παροχή, χρόνος που λήφθηκε υπόψη για τον υπολογισμό του φόρου που αντιστοιχεί σε αυτή δεν προσμετράται εκ νέου για τη φορολόγηση μελλοντικής παροχής στο πλαίσιο μεταγενέστερης ασφάλισης σε Τ.Ε.Α. ή ομαδικό ασφαλιστήριο συνταξιοδοτικό συμβόλαιο.

Άρθρο 111

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται:

α. Η παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160), περί της μετατροπής αυτοτελών κλάδων ή Τομέων Πρόνοιας που χορηγούν εφάπαξ βοηθήματα σε Ν.Π.Ι.Δ., εκτός από το έκτο έως το όγδοο εδάφιο, καθώς και τα άρθρα 7 και 8 του ίδιου νόμου περί Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης,

β. οι περ. Α', Β', Γ', Δ', Ε' και ΣΤ', καθώς και οι υποπερ. β) και γ) της περ. Ζ' της παρ. 1 του άρθρου 180 του ν. 4261/2014 (Α' 107) περί των επενδύσεων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης,

γ. τα άρθρα 1 έως 60 του ν. 4680/2020 (Α' 72), περί της ενσωμάτωσης στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ι.Ε.Σ.Π.).

ΕΝΟΤΗΤΑ Β'

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 112

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας Ενότητας είναι: α) η ενθάρρυνση συνταξιούχων για επανένταξη στην αγορά εργασίας και αύξηση του εισοδήματός τους χωρίς τη δημιουργία

αντικινήτρων για τους νέους, β) η διευκόλυνση απονομής σύνταξης σε οφειλότες του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, γ) η επιτάχυνση της απονομής επικουρικών συντάξεων, δ) η αύξηση του επιπέδου κοινωνικής προστασίας σε άτομα που εντάσσονται σε ιδιαίτερα ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ε) η προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό, στ) ο εξορθολογισμός της υγειονομικής κάλυψης των ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ζ) η παροχή δυνατότητας στους νέους να ενταχθούν στην επικουρική ασφάλιση του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης και η) η ενίσχυση της προστασίας της μητρότητας.

Άρθρο 113

Αντικείμενο

Αντικείμενο της παρούσας Ενότητας είναι: α) η αναμόρφωση πλαισίου απασχόλησης συνταξιούχων, β) η αύξηση του ορίου οφειλών για την καταβολή σύνταξης, γ) η ενοποίηση των προϋποθέσεων θεμελίωσης επικουρικής σύνταξης και η ένταξη όλων των επικουρικών συντάξεων στην ταχεία διαδικασία απονομής, δ) η ενιαία αντιμετώπιση των αμφοτεροπλεύρων ορφανών τέκνων με αναπηρία ως προς τη χορήγηση σύνταξης λόγω θανάτου γονέων, ε) η διευκόλυνση απονομής μειωμένης σύνταξης σε πρόσωπα που επλήγησαν από την πανδημία, στ) η χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε συνταξιούχους, ζ) η χρήση ενεργού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης για την υγειονομική κάλυψη των ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, η) η παράταση της προθεσμίας προαιρετικής επαγωγής στην ασφάλιση του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, θ) η επέκταση της ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης σε όλες τις μισθωτές του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και ι) η θέσπιση ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας για ελεύθερες επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενες και αγρότισσες.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 114

Κίνητρα απασχόλησης συνταξιούχων - Αντικατάσταση άρθρου 20 ν. 4387/2016

Το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί απασχόλησης συνταξιούχων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 20

Απασχόληση συνταξιούχων

1. Οι εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ, λόγω γήρατος, λόγω αναπηρίας (από κοινή νόσο, εργατικό ατύχημα, ατύχημα εκτός εργασίας, επαγγελματική νόσο) και γήρατος λόγω αναπηρίας του ν. 612/1977

στους ασφαλισμένους κατόπιν εκκαθάρισης σύμφωνα με το άρθρο 104.

5. Από την καταβολή του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ της παρ. 3 εξαιρούνται:

α. Τα άτομα με ψυχική αναπηρία του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α' 176).

β. Οι συνταξιούχοι του ν. 612/1977 (Α' 164) και των διατάξεων που παραπέμπουν σε αυτόν.

γ. Οι συνταξιούχοι του τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

δ. Όσοι λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα ή το αντίστοιχο επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007.

ε. Οι πολύτεκνοι, των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του εικοστού τετάρτου (24ου) έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

στ. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

ζ. Οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας (από κοινή νόσο, εργατικό ατύχημα, ατύχημα εκτός εργασίας, επαγγελματική νόσο).

6. Δεν καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, ούτε πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ της παρ. 3 και δεν αξιοποιείται ο χρόνος απασχόλησης σε περίπτωση απασχόλησης συνταξιούχου των κάτωθι κατηγοριών:

α. Οι συνταξιούχοι του π. ΟΓΑ, εφόσον ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση του π. ΟΓΑ.

β. Οι συνταξιούχοι των ενταγμένων στον e-ΕΦΚΑ φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

γ. Οι συνταξιούχοι υπέρ των οποίων εκδίδεται Παραστατικό Παρεχόμενων Υπηρεσιών, οι οποίοι εξαιρούνται από την υποχρέωση ασφάλισης και καταβολής εισφορών σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4509/2017 (Α' 201) και την παρ. 6 του άρθρου 243 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

7. Ο χρόνος ασφάλισης που δημιουργείται από την απασχόληση συνταξιούχου αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης (κύριας ή και επικουρικής) και για τη χορήγηση συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής, κατόπιν αιτήσεως του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη διακοπή της απασχόλησης. Το ποσό της προσαύξησης για την κύρια σύνταξη υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28, και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου και τα οικονομικά αποτελέσματα της προσαύξησης εκκινούν από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα υποβολής της αίτησης προσαύξησης. Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 96. Ο πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ δεν είναι ανταποδοτικός και δεν αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης ή για τη

χορήγηση δεύτερης σύνταξης με το άρθρο 30 ή αντίστοιχες διατάξεις.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής είναι η προσμέτρηση του πρόσθετου χρόνου ασφάλισης στην κύρια σύνταξη. Σε περίπτωση μη αξιοποίησης του χρόνου στην κύρια σύνταξη, εφαρμόζεται η παρ. 7 του άρθρου 35.

8. Για τους απασχολούμενους συνταξιούχους την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού, οποτεδήποτε και εάν διανύθηκε, αξιοποιείται σύμφωνα με την παρ. 7, εφόσον από τις προϊσχύουσες του ν. 4387/2016 διατάξεις προβλέπεται αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

9. Ο πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ της παρ. 3 εφαρμόζεται και στα πρόσωπα που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης στον e-ΕΦΚΑ. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης συνταξιοδότησης ή μεταγενέστερης έναρξης καταβολής της σύνταξης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ επιστρέφεται στον ασφαλισμένο. Τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου και οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι οφείλουν να ενημερώσουν για την ιδιότητά τους αυτή τον εργοδότη τους.

10. Οι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ εξ ιδίου δικαιώματος, υποχρεούνται, πριν αναλάβουν υπακτέα στον e-ΕΦΚΑ απασχόληση, να δηλώσουν τούτο στον Φορέα. Παράλειψη της δήλωσης επιφέρει χρηματική κύρωση ίση με δώδεκα (12) μηνιαίες συντάξεις, κύριες και επικουρικές. Το ποσό της οφειλής δύναται να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως ενός τετάρτου (1/4) από την κύρια σύνταξη και έως του ποσού του άρθρου 46 του ν. 4670/2020 (Α' 43) από την επικουρική. Άλλως, εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Η συνδρομή ιδιότητας που αποκλείει την επιβολή ασφαλιστικής εισφοράς ή και πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ δηλώνεται στο Φορέα.

11. Σε περίπτωση μη καταβολής των προβλεπόμενων στις περ. (β) και (γ) της παρ. 3 ασφαλιστικών εισφορών και πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών, οι οφειλές παρακρατούνται από το σύνολο των καταβαλλόμενων συντάξεων.»

Άρθρο 115

Αύξηση ορίου οφειλών συνταξιοδότησης - Προσθήκη παρ. 5 και 6 στο άρθρο 61 του ν. 3863/2010

Στο άρθρο 61 του ν. 3863/2010 (Α' 115), περί έναρξης καταβολής σύνταξης σε οφειλέτη, μετά την παρ. 4 προστίθενται παρ. 5 και 6 ως εξής:

«5. Τα ποσά οφειλών της παρ. 2 είναι δυνατό να υπερβούν τα ανωτέρω όρια και μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ή των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για οφειλές προς τον π. ΟΓΑ, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ο υποψήφιος συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας του ή εφόσον έχει χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον σαράντα (40) ετών, το εξηκοστό δεύτερο (62ο) έτος της ηλικίας του, β) έχει καταβάλει εισφορές

για χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον είκοσι (20) ετών ή έξι χιλιάδων (6.000) ημερών και γ) οι τραπεζικές καταθέσεις του δεν ξεπερνούν το ποσό των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ ή το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ αν είναι οφειλέτης προς τον π. ΟΓΑ.

Στην περίπτωση αυτή, το υπερβάλλον των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ ή των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για τον π. ΟΓΑ, ποσό οφειλής, συμψηφίζεται με το εξήντα τοις εκατό (60%) του μηνιαίου ποσού των καταβαλλόμενων συντάξεων, μέχρι τον μηδενισμό του. Το μηνιαίως συμψηφιζόμενο ποσό δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της μηνιαίας δόσης που προκύπτει από την παρ. 3. Σε αντίθετη περίπτωση, το ως άνω ποσοστό παρακράτησης προσαρμόζεται αναλόγως.

Το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ ή των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για τον π. ΟΓΑ, παρακρατείται από τα ποσά των επόμενων συντάξεων, μετά τον μηδενισμό του υπερβάλλοντος, σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από εξήντα (60).

Εφόσον το οφειλόμενο ποσό είναι μεγαλύτερο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ή των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για τον πρώην Ο.Γ.Α., εφαρμόζονται αναλόγως το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 2.

6. Για την υπαγωγή στην παρ. 5 απαιτείται η παροχή συγκατάθεσης από τον αιτούντα στους χρηματοδοτικούς φορείς και στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων για κοινοποίηση στον e-ΕΦΚΑ των εγγράφων και των στοιχείων που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας. Η συγκατάθεση του πρώτου εδαφίου συνεπάγεται την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206). Ο έλεγχος εκπλήρωσης των κριτηρίων της παρ. 5 πραγματοποιείται σύμφωνα με τα δηλωθέντα από τον αιτούντα στοιχεία και τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις ως προς αυτά.»

Άρθρο 116

Ενοποίηση της απονομής επικουρικών συντάξεων - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4387/2016

1. Μετά το άρθρο 96 του ν. 4387/2016 (Α' 85) προστίθεται νέο άρθρο 96 Α ως εξής:

«Άρθρο 96Α

Ενοποίηση προϋποθέσεων απονομής επικουρικής σύνταξης

1. Οι ασφαλισμένοι του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) δικαιούνται μηνιαία επικουρική σύνταξη γήρατος, εφόσον έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη ή τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες ασφάλισης και συνταξιοδοτηθούν για την αυτή αιτία από τον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του e-ΕΦΚΑ.

2. Οι ασφαλισμένοι του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) δικαιούνται μηνιαία επικουρική σύνταξη λόγω αναπηρίας, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει και στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για τη συνταξιοδότησή τους λόγω αναπηρίας, και για όσο χρονικό διάστημα συνταξιοδοτούνται για την αυτή αιτία από τον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του e-ΕΦΚΑ.

3. Οι δικαιούχοι κύριας σύνταξης λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου δικαιούνται μηνιαία επικουρική σύνταξη λόγω θανάτου από τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, εφόσον ο θανών συνταξιούχος ή ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει και στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για τη συνταξιοδότησή του εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας και για όσο χρονικό διάστημα συνταξιοδοτούνται για την αυτή αιτία από τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών του e-ΕΦΚΑ.

4. Η προϋπόθεση συμπλήρωσης δεκαπέντε (15) ετών της παρ. 1 δεν ισχύει για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σε κύρια σύνταξη με τη συμπλήρωση χρόνου ασφάλισης μικρότερου των δεκαπέντε (15) ετών, και ιδίως για τους συνταξιούχους:

(α) του άρθρου 1 του ν. 91/1943 (Α' 129), περί χορηγίας δημάρχων,

(β) της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4541/1966 (Α' 176), περί υπαγωγής στο Ταμείο Ασφαλίσεως Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων,

(γ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 293/1976 (Α' 82), περί χορηγίας δημάρχων,

(δ) του ν. 612/1977 (Α' 164) και των νόμων που παραπέμπουν σε αυτόν,

(ε) των παρ. 1 και 4 του άρθρου 9 του ν. 2703/1999 (Α' 72), περί συνταξιοδότησης αιρετών νομαρχών,

(στ) που συνταξιοδοτήθηκαν με κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, η οποία προέβλεπε χορήγηση κύριας σύνταξης με λιγότερα από δεκαπέντε έτη ασφάλισης.»

Άρθρο 117

Επιτάχυνση της απονομής επικουρικών συντάξεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 48 και παρ. 1 άρθρου 49 ν. 4921/2022

1. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 4921/2022 (Α' 75), περί προθεσμίας και προϋποθέσεων για την εξέταση αιτήσεων συνταξιοδότησης και διαδικασίας ταχείας (fast-track) απονομής σύνταξης, οι λέξεις «εφόσον: α) έχουν ηλικία εξήντα επτά (67) ετών ή β) το σύνολο ή μέρος της επικουρικής τους ασφάλισης έχει διανυθεί στο πρώην Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) ή σε φορείς επικουρικής ασφάλισης που είχαν ενταχθεί σε αυτό» διαγράφονται, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η πράξη απονομής επικουρικής σύνταξης εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία απονομής κύριας σύνταξης ή εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία αίτησης για την απονομή επικουρικής σύνταξης, αν αυτή υποβλήθηκε μεταγενέστερα από την αίτηση απονομής κύριας σύνταξης. Η απόφαση για τη χορήγηση εφάπαξ παροχής εκδίδεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής

κύριας σύνταξης γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. Α', Β' και Γ'.

Μετά τη διακοπή της σύνταξης των δικαιούχων τέκνων χωρίς αναπηρία το ποσοστό που τους αναλογεί προσαυξάνει τη σύνταξη των αμφοτεροπλεύρως ορφανών τέκνων με αναπηρία ισομερώς.

Άρθρο 120

Χορήγηση επικουρικής σύνταξης π. Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Κουσίμων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 13 ν. 2556/1997

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 2556/1997 (Α' 270), περί σωρευτικής χορήγησης επικουρικής σύνταξης και βασικής του π. ΟΓΑ, μετά τη φράση «Ασφάλισης Αρτοποιιών» προστίθεται η φράση «και του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Κουσίμων», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το εδάφιο δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 4169/1961 (Α' 81) δεν έχει εφαρμογή για τους ασφαλισμένους του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιιών και του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Κουσίμων. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τους συνταξιούχους του Ταμείου, των οποίων η σύνταξη ανεστάλη λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους από τον ΟΓΑ, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την ισχύ του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 121

Προϋποθέσεις ασφαλιστικού δεσμού μειωμένης σύνταξης για το έτος 2020

Για τους ασφαλισμένους πριν την 1η.1.1993, που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης για τη λήψη μειωμένης σύνταξης, σε περίπτωση που δεν συμπληρώνουν εκατό (100) ημέρες ασφάλισης εντός του έτους 2020 ή του έτους 2021, η αναζήτηση της πενταετίας του ασφαλιστικού δεσμού εκτείνεται για ένα (1) ή δύο (2) επιπλέον έτη αντίστοιχα.

Άρθρο 122

Εφάπαξ κληρικών - Προσθήκη περ. ε) στην παρ. 3 άρθρου 35 του ν. 4387/2016

Στην παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί εφάπαξ παροχής, προστίθεται περ. ε) ως εξής:

«ε) Οι κληρικοί που είναι ασφαλισμένοι στο π. Ταμείο Προνοίας Ορθοδόξου Εφημεριακού Κλήρου Ελλάδος έχουν δικαίωμα κατά τον χρόνο άσκησης του λειτουργήματός τους να αιτηθούν την καταβολή εφάπαξ παροχής για τα έτη ασφάλισής τους στον κλάδο εφάπαξ παροχών του e-ΕΦΚΑ, εφόσον κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας τους.

Όσοι από τους ασφαλισμένους κληρικούς λάβουν την εφάπαξ παροχή σύμφωνα με την παρούσα δεν δικαιούνται συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής και απαλλάσσονται της παρακράτησης και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών για τον κλάδο εφάπαξ παροχών του e-ΕΦΚΑ από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα της υποβολής της αίτησης μέχρι τη συνταξιοδότησή τους από τον κλάδο κύριας ασφάλισης.

Αν δεν αποδειχθεί συντάξιμος στον κλάδο κύριας ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ χρόνος ασφάλισης που έχει ληφθεί υπόψη για τη χορήγηση της εφάπαξ παροχής σύμφωνα με την παρούσα, το αντίστοιχο ποσό της εφάπαξ παροχής που έχει αποδοθεί από τον e-ΕΦΚΑ στον ασφαλισμένο κληρικό, επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν στον κλάδο εφάπαξ παροχών του e-ΕΦΚΑ σε δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις με εντολή παρακράτησης από την κύρια σύνταξη.

Το ποσό της εφάπαξ παροχής για τους κληρικούς που ασκούν το δικαίωμα της παρ. 1 υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4. Στην περίπτωση αυτή, ως ημερομηνία αποχώρησης για την εφαρμογή του τρόπου υπολογισμού της εφάπαξ παροχής, λογίζεται η ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 123

Προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2024

1. Χορηγείται έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), στους οποίους καταβλήθηκε κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ.

2. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ανέρχεται:

α) σε διακόσια (200) ευρώ για συνταξιούχο του e-ΕΦΚΑ, στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού έως και επτακόσια (700) ευρώ,

β) σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ για συνταξιούχο του e-ΕΦΚΑ, στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από επτακόσια ευρώ και ένα λεπτό (700,01) ευρώ έως και χίλια εκατό (1.100) ευρώ,

γ) σε εκατό (100) ευρώ για συνταξιούχο του e-ΕΦΚΑ, στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από χίλια εκατό ευρώ και ένα λεπτό (1.100,01) ευρώ έως και χίλια εξακόσια (1.600) ευρώ.

3. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση:

α) καταβάλλεται μέχρι την 31η.12.2023,

β) είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη, στα χέρια του δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα,

γ) δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή του e-ΕΦΚΑ,

δ) επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ, κατόπιν αντίστοιχης τροποποίησης του προϋπολογισμού του, με τη χρήση ταμειακών διαθεσίμων του.

Άρθρο 124

Υγειονομική κάλυψη ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων -

Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 33 ν. 4368/2016

Στην παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 21), περί υγειονομικής κάλυψης ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, πριν από τις λέξεις «Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ)» προστίθεται η λέξη «ενεργού» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για την παροχή των υπηρεσιών της παρούσας ρύθμισης προς τους δικαιούχους απαιτείται η κατοχή από αυτούς ενεργού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), με εξαίρεση τις κατηγορίες της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, για τους οποίους ο τρόπος διασφάλισης της πρόσβασης στις δημόσιες δομές υγείας καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 125

Ασφάλιση ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων δυναμικότητας έως δέκα δωματίων - Τροποποίηση περ. β) παρ. 7 άρθρου 39, προσθήκη περ. ε) στην παρ. 5 του άρθρου 40, τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4387/2016

1. Στην περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί εισφορών αυτοτελώς απασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών, στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, καθώς και όλων των τουριστικών καταλυμάτων» διαγράφονται, στο τέλος του πρώτου εδαφίου οι λέξεις «με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1β) του άρθρου 36 του παρόντος» διαγράφονται, το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων, τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, σε ολόκληρη την Επικράτεια, καθώς και το σύνολο των εταίρων σε περίπτωση ιδιοκτησίας ή εκμετάλλευσης τουριστικών καταλυμάτων από εταιρεία, οποιασδήποτε νομικής μορφής εκτός των ΙΚΕ, και σε περίπτωση Α.Ε. τα μέλη του Δ.Σ. των Α.Ε. που είναι μέτοχοι κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) τουλάχιστον. Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης θεωρείται χρόνος ασφάλισης στον πρώην Ο.Α.Ε.Ε. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τους ασφαλισμένους της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 40.»

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016, περί εισφορών ασφαλισμένων στον Ο.Γ.Α., προστίθεται περ. ε) ως εξής:

«ε) Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων σε ολόκληρη την Επικράτεια, τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, δυναμικότητας έως και δέκα (10) δωματίων, οι οποίοι είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.»

3. Χρόνος ασφάλισης έως την 31η.12.2019 ασφαλισμένων και συνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ, οι οποίοι είναι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων σε ολόκληρη την Επικράτεια, που λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016 (Α' 230), δυναμικότητας έως και δέκα (10) δωματίων, και οι οποίοι για τη δραστηριότητα των τουριστικών καταλυμάτων έχουν υπαχθεί καλόπιστα στον πρώην Ο.Γ.Α, ενώ δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις, λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στον πρώην Ο.Γ.Α.. Οφειλές στον πρώην Ο.Α.Ε.Ε., βεβαιωμένες ή μη, που έχουν προκύψει για τις ανωτέρω περιπτώσεις ασφαλισμένων, διαγράφονται και δεν αναζητούνται. Ποσά που έχουν καταβληθεί έναντι των ανωτέρω οφειλών πριν από την ισχύ της παρούσας δεν αναζητούνται και προσμετρώνται κατά τον υπολογισμό της σύνταξης ως εισφορές στον πρώην Ο.Γ.Α..

4. Ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ, που είναι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων σε ολόκληρη την Επικράτεια, τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, δυναμικότητας έως και δέκα (10) δωματίων, και οι οποίοι για τη δραστηριότητα των τουριστικών καταλυμάτων έχουν υπαχθεί από 1ης.1.2017 καλόπιστα στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., βάσει βεβαίωσης εξαίρεσης που χορηγήθηκε από τον π. Ο.Α.Ε.Ε., εξακολουθούν να υπάγονται στην ασφάλιση π. Ο.Γ.Α. μέχρι τη λήξη της χορηγηθείσας απαλλαγής και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2023.

5. Στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4387/2016, περί καταβολής εισφορών επί παράλληλης απασχόλησης και τρόπου υπολογισμού της σύνταξης επί παράλληλης απασχόλησης, το τέταρτο και πέμπτο εδάφια διαγράφονται και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Σε περιπτώσεις αυτοτελώς απασχολούμενων που παράλληλα ασκούν και ελεύθερο επάγγελμα ή επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., καταβάλλεται με ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου μία ασφαλιστική εισφορά κύριας σύνταξης από τις προβλεπόμενες έξι (6) ασφαλιστικές κατηγορίες της παραγράφου 1 του άρθρου 39, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 39.

Σε περιπτώσεις αυτοτελώς απασχολούμενων που παράλληλα ασκούν και ελεύθερο επάγγελμα ή επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., καταβάλλεται με ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου μία ασφαλιστική εισφορά υγειονομικής περιθαλψής από τις προβλεπόμενες έξι (6) ασφαλιστικές κατηγορίες της παραγράφου 3 ή της παραγράφου 6 του άρθρου 41 αντιστοίχως, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 41.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις και εφόσον υποχρεούται ο ασφαλισμένος σε καταβολή εισφοράς επικουρικής ασφάλισης ή εφάπαξ παροχής, καταβάλλεται αντίστοιχα, με ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου, μία ασφαλιστική εισφορά

ση αναφερόμενου παραπάνω ποσού, από το οποίο η ΔΥΠΑ παρακρατεί την προβλεπόμενη εισφορά ασφαλισμένου και την αποδίδει στους αρμόδιους φορείς μαζί με την προβλεπόμενη εισφορά εργοδότη που βαρύνει τη Δ.ΥΠ.Α.. Ο χρόνος ασφάλισης, που έχει διανυθεί από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου, θεωρείται χρόνος ασφάλισης στον Κλάδο Ασθένειας σε είδος και σε χρήμα των ενταγμένων στον e-ΕΦΚΑ φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών ή στον οικείο φορέα ασφάλισης ασθένειας.

Κατά τη διάρκεια της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3227/2004 (Α' 31) και η 30874/23.4.2004 (Β' 1023) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και οι λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Την ειδική παροχή προστασίας μητρότητας, σύμφωνα με το παρόν, δικαιούνται και η τεκμαιρόμενη μητέρα του άρθρου 1464 του Αστικού Κώδικα, που αποκτά τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας και η εργαζόμενη, που υιοθετεί τέκνο από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια και έως την ηλικία των οκτώ (8) ετών. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου:

α) ως «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» νοείται η εργαζόμενη γυναίκα, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων και μετά από απόφαση της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας παραλαμβάνει, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, παιδί από κοινωνική υπηρεσία της κατά περίπτωση Μονάδας Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή άλλου φορέα που έχει υπό την προστασία του το παιδί ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, και

β) ως «ένταξη του παιδιού στην οικογένεια» νοείται:

βα) η ημερομηνία φυσικής παράδοσης, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, του παιδιού στην «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» από την κατά περίπτωση Μονάδα Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή από όποιον άλλον φορέα έχει υπό την προστασία του το παιδί, όπως αποδεικνύεται από σχετικό έγγραφο της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας, ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, όπως αποδεικνύεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο που συνάπτει η «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» με τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού, ή

ββ) η ημερομηνία, κατά την οποία καθίσταται τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει αλλοδαπή απόφαση υιοθεσίας από την εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο.

2. Η μητέρα δικαιούται να μεταβιβάσει έως επτά (7) μήνες από την ειδική άδεια προστασίας μητρότητας της παρ. 1 προς τον πατέρα, ανεξαρτήτως αν αυτός εργάζεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή είναι ελεύθερος επαγγελματίας ή αυτοαπασχολούμενος

ή αγρότης. Για όσο χρόνο ο πατέρας λαμβάνει την άδεια που του έχει μεταβιβάσει η μητέρα, δικαιούται τις ανωτέρω παροχές και επιδοτείται με βάση το ασφαλιστικό καθεστώς στο οποίο υπάγεται. τις συνέπειες ως προς την ασφαλιστική κάλυψη της παρ. 1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη μεταβίβαση της ειδικής άδειας προστασίας μητρότητας, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 151

Θέσπιση ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας για ελεύθερες επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενες και αγρότισσες

1. Η μητέρα ασφαλισμένη του e-ΕΦΚΑ, ελεύθερη επαγγελματίας, αυτοαπασχολούμενη ή αγρότισσα, δικαιούται ειδική παροχή προστασίας μητρότητας διάρκειας εννέα (9) μηνών, η οποία εκκινεί μετά τη λήξη του επιδόματος μητρότητας του e-ΕΦΚΑ, βάσει του άρθρου 6 του ν. 4097/2012 (Α' 235), και συγκεκριμένα μετά το πέρας δεκατεσσάρων (14) εβδομάδων από την επομένη του τοκετού. Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) καταβάλλει στις δικαιούχους μηνιαίως ποσό ίσο με τον εκάστοτε ισχύοντα κατώτατο μισθό, κατόπιν ελέγχου ασφαλιστικής ενημερότητας.

2. Την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας μη μισθωτών δικαιούνται και η τεκμαιρόμενη μητέρα του άρθρου 1464 του Αστικού Κώδικα, που αποκτά τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας και η μη μισθωτή, που υιοθετεί τέκνο από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια και έως την ηλικία των οκτώ (8) ετών. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου για τις έννοιες «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» και «ένταξη του παιδιού στην οικογένεια» ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 228 του π.δ. 80/2022 (Α' 222).

3. Η μητέρα δικαιούται να μεταβιβάσει έως επτά (7) μήνες από την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας της παρ. 1 στον πατέρα, ανεξαρτήτως αν αυτός εργάζεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή είναι ελεύθερος επαγγελματίας ή αυτοαπασχολούμενος ή αγρότης. Για όσο χρόνο ο πατέρας λαμβάνει την άδεια που του έχει μεταβιβάσει η μητέρα, δικαιούται τις παροχές της παρ. 1, εφόσον είναι ασφαλιστικά ενήμερος.

4. Η καταβολή της παροχής της παρ. 1 στις αγρότισσες χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Για τις ελεύθερες επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενες μητέρες αξιοποιείται ο Ειδικός Λογαριασμός Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελών και Ανεξαρτήτως Απασχολούμενων της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152). Από 1ης.1.2024 στους σκοπούς του ανωτέρω Ειδικού Λογαριασμού προστίθεται η προστασία της μητρότητας των αυτοαπασχολούμενων και των ανεξαρτήτως απασχολούμενων μέσω της ειδικής παροχής της παρ. 1 και αυτός μετονομάζεται σε Ειδικό Λογαριασμό υπέρ των Αυτοτελών και Ανεξαρτήτως Απασχολούμενων.

5. Την ειδική παροχή προστασίας μητρότητας δικαιούνται και όσες μητέρες απέκτησαν τέκνο έως και δε-

κατέσσερις (14) εβδομάδες πριν από τη λήξη του έτους 2023 και ειδικότερα έως και την 24/09/2023.

6. Η παροχή της παρ. 1 είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη, στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμφιζείται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα, και δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή του ε-ΕΦΚΑ.

Άρθρο 152

Προπληρωμένη κάρτα πληρωμής επιδομάτων

1. Τα επιδόματα, βοηθήματα, ενισχύσεις και κάθε είδους παροχές της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α) και του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), πλην αυτών της παρ. 4, καταβάλλονται σε λογαριασμούς των δικαιούχων που κινούνται αποκλειστικά με τη χρήση ειδικής προπληρωμένης κάρτας («προπληρωμένη κάρτα»). Σε κάθε δικαιούχο αντιστοιχεί ένας και μοναδικός λογαριασμός της παρούσας.

2. Η προπληρωμένη κάρτα εκδίδεται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών της περ. δ) του άρθρου 62 του ν. 4446/2016 (Α' 240) που λειτουργούν στην Ελλάδα και στους οποίους οι δικαιούχοι διατηρούν ενεργό λογαριασμό πληρωμών. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών χορηγούν την προπληρωμένη κάρτα και παρέχουν την αντίστοιχη υπηρεσία λειτουργίας της προς τους δικαιούχους χωρίς αντάλλαγμα.

3. Το ήμισυ (1/2) του καταβαλλόμενου ποσού κάθε επιδόματος, βοηθήματος, παροχής ή ενίσχυσης δαπανάται αποκλειστικά μέσω χρήσης της προπληρωμένης κάρτας του δικαιούχου για αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών, (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών αγορών), ή πληρωμές χωρίς επιβάρυνση του δικαιούχου με έξοδα κόστους συναλλαγών τραπεζικής συναλλαγής. Ο χρήστης της κάρτας δικαιούται να αναλαμβάνει ποσό σε μετρητά από τον λογαριασμό του που δεν υπερβαίνει το ήμισυ (1/2) των επιδομάτων που έχει λάβει. Η χρήση της προπληρωμένης κάρτας επιτρέπεται για συναλλαγές που πραγματοποιούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Επιδόματα, βοηθήματα και παροχές που δεν καταβάλλονται σε λογαριασμούς της παρ. 1 μέσω της προπληρωμένης κάρτας είναι τα εξής:

α) Για επιδόματα, βοηθήματα και παροχές που χορηγεί ο Ο.Π.Ε.Κ.Α.:

αα) Το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλικών του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 (Α' 85),

αβ) τα αναπηρικά επιδόματα,

αγ) το επίδομα ομογενών προσφύγων του άρθρου 5 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149),

αδ) το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74),

αε) η εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 3016/2002 (Α' 30),

αστ) τα έξοδα κηδείας σε περίπτωση θανάτου ανασφάλιστου υπερήλικα του ν. 1296/1982 (Α' 128),

αζ) το επίδομα στεγαστικής συνδρομής σε ανασφάλιστους υπερήλικες της υποπερ. αα) της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α' 30),

αη) η μηνιαία οικονομική ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος προς τα προστατευόμενα τέκνα θανόντων από τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018 του άρθρου 2 της από 26.7.2018 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 138), που κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018 (Α' 196),

αθ) η μηνιαία οικονομική ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος προς κάθε ανήλικο τέκνο των θανόντων κατά τη διάρκεια και εξαιτίας των πλημμυρικών φαινομένων που έπληξαν την Κρήτη κατά τον μήνα Φεβρουάριο 2019 του άρθρου 244 του ν. 4610/2019 (Α' 70),

αι) η μηνιαία οικονομική ενίσχυση της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2768/1999 (Α' 273), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 73 του ν. 5043/2023 (Α' 91), προς τα προστατευόμενα τέκνα και αδέρφια θανόντων κατά τη διάρκεια και εξαιτίας των πυρκαγιών που έπληξαν την περιοχή Βαρυμπόμπης Δήμου Αχαρνών την 3η Αυγούστου 2021 και εξαιτίας του σεισμού της 30ής Οκτωβρίου 2020 στη Σάμο.

β) Για επιδόματα, βοηθήματα και παροχές που χορηγεί η Δ.Υ.Π.Α.:

βα) Το επίδομα λόγω αφερεγγυότητας εργοδότη του άρθρου 16 του ν. 1836/1989 (Α' 79),

ββ) Το επίδομα διαθεσιμότητας του τρίτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197),

βγ) έκτακτες οικονομικές ενισχύσεις που καταβάλει η Δ.Υ.Π.Α..

5. Τα άτομα με οπτική αναπηρία σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω που έχουν πιστοποιηθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης εξαιρούνται από την καταβολή μέσω προπληρωμένης κάρτας.

6. Συναλλαγές για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται με τη χρήση της προπληρωμένης κάρτας λαμβάνονται υπόψη για συμμετοχή των δικαιούχων της παρ. 1 σε ειδικό πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων (Λοταρίες), μέσω του οποίου χορηγούνται στους κληρωθέντες χρηματικά ή άλλα έπαθλα. Τα χρηματικά έπαθλα είναι ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμφιζούνται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Το συνολικό διανεμόμενο χρηματικό ποσό για τις δημόσιες κληρώσεις που θα διενεργηθούν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025, δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτώ εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (8.500.000) ευρώ. Το ποσό αυτό

χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

7. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών γνωστοποιούν στους δικαιούχους της παρ. 1 και στα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας τα προγράμματα με τα οποία επιβραβεύουν τους χρήστες της προπληρωμένης κάρτας για τις συναλλαγές αγορών προϊόντων και υπηρεσιών που οι τελευταίοι πραγματοποιούν με τη χρήση της.

8. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2024, ο χρόνος έναρξης καταβολής κάθε επιδόματος, βοηθήματος και παροχής σε λογαριασμούς, οι οποίοι κινούνται αποκλειστικά μέσω ειδικής προπληρωμένης κάρτας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Από την 30η Σεπτεμβρίου 2024 το σύνολο των παροχών της παρ. 1, με την επιφύλαξη της παρ. 4, καταβάλλονται μέσω της προπληρωμένης κάρτας.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΝΑΔΑ
ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Άρθρο 153

**Ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία της
Μονάδας Εμπειρογνομώνων Απασχόλησης,
Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικών
Υποθέσεων - Τροποποίηση παρ. 9 και
παρ. 11 και προσθήκη παρ. 6Α στο
άρθρο 80 του ν. 4826/2021**

1. Στο άρθρο 80 του ν. 4826/2021 (Α' 160), περί σύστασης Μονάδας Εμπειρογνομώνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.), μετά από την παρ. 6 προστίθεται παρ. 6Α ως εξής:

«6Α. Το ωράριο των υπαλλήλων της Μ.Ε.Κ.Υ. σύμφωνα με τον ν. 1157/1981 (Α' 126) χαρακτηρίζεται ως ευέλικτο, προσαρμοζόμενο στις επαυξημένες συμβουλευτικές και γνωμοδοτικές ανάγκες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, αρμόδιος για τον έλεγχο της τήρησης του ωραρίου, καθώς επίσης και για τη βεβαίωση των υπερωριών του προσωπικού της Μ.Ε.Κ.Υ., είναι ο επικεφαλής της Μ.Ε.Κ.Υ.»

2. Στην παρ. 9 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021, περί σύστασης Μονάδας Εμπειρογνομώνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.), προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Ο επικεφαλής και οι Ειδικοί Εμπειρογνομώνες της Μονάδας Εμπειρογνομώνων Κοινωνικών Υποθέσεων λαμβάνουν τις αποδοχές, που καθορίζονται με την υπουργική απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 47 του ν. 4484/2017 (Α' 110). Το προσωπι-

κό που αποσπάται στη Μ.Ε.Κ.Υ., μπορεί να επιλέγει είτε τις αποδοχές της θέσης προέλευσης είτε τις αποδοχές που ορίζονται για τους Ειδικούς Εμπειρογνομώνες της Μ.Ε.Κ.Υ., εφόσον πληροί τα προσόντα πρόσληψης ως Ειδικός Εμπειρογνώμων. Εάν ο επικεφαλής της Μ.Ε.Κ.Υ. ή οι Ειδικοί Εμπειρογνομώνες είναι υπάλληλοι ή λειτουργοί του δημοσίου τομέα, μπορούν να επιλέξουν τη διενέργεια της καταβολής των αποδοχών τους είτε από την υπηρεσία προέλευσής τους είτε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο επικεφαλής της Μ.Ε.Κ.Υ. υπάγεται για τις μετακινήσεις του σε εσωτερικό και εξωτερικό στην ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι του άρθρου 5, του Κεφ. Α, της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94).»

3. Στην παρ. 11 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021, περί σύστασης Μονάδας Εμπειρογνομώνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.), στο δεύτερο εδάφιο προστίθεται η φράση «ιδίως στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ και κάθε μετεξέλιξή του», προστίθενται δύο τελευταία εδάφια και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Η Μ.Ε.Κ.Υ. μπορεί να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με φορείς του δημοσίου τομέα, όπως ιδίως, την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), την Εθνική Αναλογιστική Αρχή, καθώς και με την Τράπεζα της Ελλάδος και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με αντικείμενο την παροχή πληροφοριών και στοιχείων προς επεξεργασία. Για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της, παρέχεται στη Μ.Ε.Κ.Υ. απευθείας πρόσβαση ή πρόσβαση κατόπιν αιτήματος, εφόσον δεν είναι δυνατή η απευθείας πρόσβαση, στα συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία που τηρούνται, αφενός σε επίπεδο Α.Φ.Μ. (μικροδεδομένα), στο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης (Management Information System MIS) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), αφετέρου σε επίπεδο Α.Μ.Κ.Α. στον Ηλεκτρονικό Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) ή σε οποιοδήποτε άλλο πληροφοριακό σύστημα, ιδίως στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ και κάθε μετεξέλιξή του, σε επίπεδο εφαρμογής μετά από διαδικασία ψευδωνυμοποίησής τους, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 105 του ν. 4446/2016 (Α' 240). Η σύζευξη και η ψευδωνυμοποίηση των ανωτέρω δεδομένων, όπου αυτή προβλέπεται, δύναται να εκτελείται με τη συνδρομή της Μ.Ε.Κ.Υ. μετά από συμφωνία της με τον συνεργαζόμενο φορέα. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να ορίζεται η διαδικασία ψευδωνυμοποίησης, τα πρόσωπα που την εκτελούν και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ -
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 154

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών και

Άρθρο 177**Εξαιρέσεις στο δηλούμενο εισόδημα του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος -****Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 235 ν. 4389/2016**

1. Το δωδέκατο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί κοινωνικού εισοδήματος αλληλεγγύης, τροποποιείται ώστε να προστεθεί στις εξαιρέσεις από το δηλούμενο εισόδημα, που υπολογίζεται για την ένταξη στο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, το ειδικό βοήθημα της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79), το οποίο χορηγείται σε όσους εξέτισαν ποινή στέρησης της ελευθερίας τους, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ως Ωφελούμενες Μονάδες ορίζονται οι κάτωθι κατηγορίες:

α. Μονοπρόσωπο νοικοκυριό: κάθε ενήλικο άτομο, το οποίο διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως είκοσι πέντε (25) ετών, που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

β. Πολυπρόσωπο νοικοκυριό: όλα τα άτομα, τα οποία διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύνανται να απαρτίζονται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, υπό την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία έχει δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση. Στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως είκοσι πέντε (25) ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τύπου διαμονής τους.

γ. Άστεγοι: τα άτομα που διαβιούν στον δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν καταγραφεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας ή κάνουν χρήση υπνωτηρίων, ξενώνων μεταβατικής φιλοξενίας και ξενώνων γυναικών θυμάτων βίας που λειτουργούν στους Δήμους, δύνανται να είναι δικαιούχοι του προγράμματος.

Ως ανήλικα μέλη ορίζονται τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας έως δεκαοκτώ (18) ετών.

Ως εισοδηματική ενίσχυση ορίζεται η διαφορά μεταξύ του εγγυημένου ποσού και του εισοδήματος, όπως αυτό υπολογίζεται στο πλαίσιο του Προγράμματος του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης για τους σκοπούς της επιλεξιμότητας, διαιρούμενου δια του αριθμού των μηνών που αυτό αφορά, δηλαδή διά του έξι (6).

Ως εγγυημένο ποσό ορίζεται το ποσό, που εγγυάται το πρόγραμμα για κάθε νοικοκυριό, ανάλογα με τον αριθμό και την ηλικία των μελών του, μετά και την καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

Ως κατώφλι εισοδήματος ορίζεται το εισοδηματικό κριτήριο για ένταξη στο Πρόγραμμα και ισούται με το εγγυημένο ποσό.

Ως δηλούμενο εισόδημα ορίζεται το δηλούμενο από τους αιτούντες συνολικό εισόδημα από κάθε πηγή ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση που έλαβαν όλα τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας τους τελευταίους έξι (6) μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής της

αίτησης υπαγωγής στο Πρόγραμμα του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης. Στο συνολικό δηλωθέν εισόδημα συμπεριλαμβάνονται και το σύνολο των επιδομάτων και άλλων ενισχύσεων, καθώς και το απαλλασσόμενο εισόδημα ή το φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα, με τις εξαιρέσεις, όπως διαλαμβάνονται στο παρακάτω εδάφιο.

Το δηλούμενο εισόδημα δεν περιλαμβάνει το επίδομα αναδοχής του άρθρου 9 του ν. 2082/1992 (Α' 158), τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που χορηγούνται από το κράτος, την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται κατά την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149) σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών, το ειδικό βοήθημα της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79) που χορηγείται σε όσους εξέτισαν ποινή στέρησης της ελευθερίας τους, καθώς και το επίδομα που καταβάλλεται σε ανέργους δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α' 88). Επίσης, στις περιπτώσεις αυτονόμησης φιλοξενούμενων σε ξενώνες μεταβατικής φιλοξενίας, ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας και σε υπνωτήρια, λόγω ένταξης στην αγορά εργασίας, το συνολικό δηλούμενο εισόδημα δεν περιλαμβάνει το σύνολο του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας για δύο (2) περιόδους ενίσχυσης.

Ως μη δυνάμενοι για εργασία θεωρούνται οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, που εμπίπτουν στις κάτωθι κατηγορίες:

α. Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), τα οποία σύμφωνα με τη γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας έχουν κριθεί «ανίκανα για εργασία». Σε περίπτωση που άτομο με αναπηρία δεν έχει την ως άνω γνωμάτευση, αλλά ισχυρίζεται ότι είναι ανίκανο για εργασία, προσκομίζει σχετική υπεύθυνη δήλωση και πιστοποιητικό του ποσοστού αναπηρίας από την Επιτροπή Πιστοποίησης Αναπηρίας.

β. Φοιτητές πλήρους απασχόλησης, μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών ή όσοι εξασκούνται πρακτικά στο πλαίσιο επαγγελματικού εκπαιδευτικού προγράμματος χωρίς εργασιακή σχέση.

Ως δυνάμενοι για εργασία νοούνται οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης ηλικίας δεκαοκτώ (18) έως εξήντα πέντε (65) ετών, που δεν υπάγονται στις ως άνω κατηγορίες, όπως διαλαμβάνονται στο προηγούμενο εδάφιο.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει την 1η.1.2023.

Άρθρο 178**Ρυθμίσεις για τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης**

1. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) για την αποπληρωμή των παρόχων που συμμετέχουν στα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής, όπως αυτοί καταγράφονται στα αντίστοιχα «Μητρώα Παρόχων» που τηρούν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Δ.ΥΠ.Α., είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε

γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, καθώς και τα νομικά πρόσωπα των ως άνω φορέων, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

2. Η παράβαση των όρων των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής από τους παρόχους της παρ. 1 ή από τους δικαιούχους αυτών, επιφέρει κυρώσεις, οι οποίες προβλέπονται στην απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που εκδίδεται για το εκάστοτε Πρόγραμμα, σύμφωνα με την υποπερ. εε) της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88), και επιβάλλονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α..

Άρθρο 179

Ακατάσχετο και αφορολόγητο κοινωνικοασφαλιστικών παροχών Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4756/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4756/2020 (Α' 235), περί ακατάσχετου και αφορολόγητου κοινωνικοασφαλιστικών παροχών Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού: α) επικαιροποιείται η επωνυμία του αρμόδιου οργάνου, β) πριν από τις λέξεις «του ν. 1836/1989 (Α' 79)» προστίθενται οι λέξεις «και 22», γ) προστίθεται η παροχή της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι παροχές που καταβάλλονται από τη Δ.ΥΠ.Α., δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197), των άρθρων 16 και 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79), του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 (Α' 58), της υποπερ. εε' της περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88), της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, απαλλάσσονται από φόρους, τέλη, κρατήσεις και εισφορές, είναι ανεκχώρητες και ακατάσχετες στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση, στο Δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα για το δημόσιο και για τρίτους.»

Άρθρο 180

Ρύθμιση ανεξόφλητων οικονομικών αξιώσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 87 ν. 4706/2020

Στην παρ. 2 του άρθρου 87 του ν. 4706/2020 (Α' 136), περί ρύθμισης ανεξόφλητων οικονομικών αξιώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) επικαιροποιείται η επωνυμία του αρμόδιου οργάνου, β) στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περ. γ) προστίθεται

η φράση «καθώς και από τα δικαιώματα που απορρέουν από την τυχόν εκδοθείσα απόφαση.», καθώς και νέο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, γ) στο τελευταίο εδάφιο επικαιροποιείται η αναφορά στο αρμόδιο όργανο, δ) προστίθεται περ. δ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. α) Οι ανεξόφλητες απαιτήσεις των δικαιούχων μέχρι τις 31.12.2015, που απορρέουν από το άρθρο 21 του ν. 1767/1988 (Α' 63), όπως ίσχυε πριν από την κατάργησή του με την παρ. 1 του παρόντος, αποσβέννυνται με τη χορήγηση στους δικαιούχους ισόποσης έκπτωσης από οφειλές τους στη φορολογική διοίκηση και στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης αναγνώρισης των προς απόσβεση ανεξόφλητων απαιτήσεων των δικαιούχων σε βάρος της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) και έως την απόσβεσή τους, οι οικείες οφειλές των δικαιούχων, προς τη φορολογική διοίκηση και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, δεν επιβαρύνονται με τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

β) Από την έκπτωση εξαιρούνται οφειλές των δικαιούχων υπέρ αλλοδαπού δημοσίου, καθώς και οφειλές του από δασμούς ή από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων, λόγω παράβασης της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 3 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90 [Κ.Ε.Δ.Ε.]).

γ) Εφόσον για τη διεκδίκηση απαίτησης των δικαιούχων έχει ασκηθεί ένδικο βοήθημα ή μέσο, με το οποίο διεκδικείται χρηματικό ποσό για τα έτη 2010 έως και 2015 και το οποίο εκκρεμεί σε οιοδήποτε στάδιο, η χορήγηση της έκπτωσης τελεί υπό την αίρεση της παραιτήσεως του δικαιούχου, που έχει ασκήσει το ένδικο βοήθημα ή μέσο από αυτό, καθώς και από τα δικαιώματα που απορρέουν από την τυχόν εκδοθείσα απόφαση. Αν έχει ασκηθεί ένδικο μέσο από τη Δ.ΥΠ.Α. ή το Ελληνικό Δημόσιο, η χορήγηση της έκπτωσης τελεί υπό την αίρεση της παραιτήσεως του δικαιούχου από το ένδικο βοήθημα, επί του οποίου εξεδόθη η προσβαλλόμενη με το ένδικο μέσο απόφαση και από τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν. Κατόπιν της πλήρωσης της αίρεσης ακολουθεί και η παραιτήση της Δ.ΥΠ.Α. ή του Ελληνικού Δημοσίου από το ασκηθέν ένδικο μέσο και η ένδικη διαφορά καταργείται στο σύνολό της. Οι υποχρεώσεις της Δ.ΥΠ.Α. και του Ελληνικού Δημοσίου εξαντλούνται κατά τα οριζόμενα στην παρούσα.

δ) Στην έννοια των δικαιούχων απαιτήσεων, όπως αυτές ορίζονται στην περ. α) εντάσσονται και οι αρχικοί εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών, εφόσον η αρχική εκχώρηση δα) είναι έγκυρη, δβ) έχει πραγματοποιηθεί πριν από τις 31.12.2015, δγ) δεν έχει πραγματοποιηθεί υπαναχώρηση ή καταγγελία αυτής και δδ) δεν έχει υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή στη ρύθμιση από τον εκχωρητή.

Άρθρο 181

Σποραδική απασχόληση τακτικώς επιδοτούμενων ανέργων

Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197), περί αναστολής της επιδότησης, δεν εφαρμόζονται σε επιδοτούμενους κατά τα άρθρα 4 και 5 του ν. 1545/1985 (Α' 91), στην περίπτωση απασχόλησης με

αναλόγως των κατά περίπτωση προϋποθέσεων του νόμου, με εξαίρεση αυτή της κατοχής της εθνικής ή ομοιόμορφης θεώρησης εισόδου.

2. Η αίτηση για υπαγωγή του ενδιαφερομένου στη διαδικασία της παρ. 1 υποβάλλεται μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, έως και την 4η Μαρτίου 2025. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου είναι δυνατή η παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης του πρώτου εδαφίου.

3. Ο αιτών, επιπλέον των απαιτούμενων δικαιολογητικών της οικείας κατηγορίας αδειών διαμονής του Κώδικα Μετανάστευσης, υποβάλλει αντίγραφο της άδειας διαμονής του άρθρου 124 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών.

4. Η υποβολή της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης συνιστά παραίτηση από το καθεστώς προσωρινής προστασίας, η οποία τελεί υπό την αίρεση της έκδοσης της αιτηθείσας άδειας διαμονής. Η παραίτηση από την προσωρινή προστασία θεωρείται ότι ισχύει από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας διαμονής του Κώδικα Μετανάστευσης.

5. Η αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, κατά περίπτωση, κοινοποιεί την απόφαση χορήγησης της άδειας διαμονής του Κώδικα Μετανάστευσης στην Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

6. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης χορήγησης της άδειας διαμονής, ο αιτών εξακολουθεί να απολαύει της προσωρινής προστασίας των άρθρων 120 έως 123 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών για το υπολειπόμενο διάστημα αυτής.

7. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κώδικα Μετανάστευσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 195 Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις επόμενες παραγράφους.

2. Η ισχύς των άρθρων 85, 86, 87, 88 και 90 αρχίζει την 1η.1.2025.

3. Το άρθρο 105 εφαρμόζεται για εισφορές που καταβάλλονται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η.1.2024.

4. Το άρθρο 106 ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η.1.2024.

5. Η ισχύς του άρθρου 146 αρχίζει την 7η.12.2023.

6. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 177 αρχίζει την 1η.1.2023.

7. Η ισχύς του άρθρου 114 αρχίζει την 1η.1.2024, με την επιφύλαξη της παρ. 7 αυτού, η οποία ισχύει αναδρομικά από τη 13η.5.2016.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εξωτερικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Εσωτερικών

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Αναπληρωτής
Υπουργός Εσωτερικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Υγείας

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Ανάπτυξης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Δικαιοσύνης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ

Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Τουρισμού

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Επικρατείας

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ